

ASIA Yksityistä koskevan asian käsittely hallintokanteluna

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 10.1.2019 osoittamassaan kantelussa arvostellut sitä, että yhdenvertaisuusvaltuutettu ei ole käsitellyt hänen 20.12.2018 tekemäänsä kantelua. Kysymyksessä on ollut hänen Kansan Uutiset -lehden kommentointipalstalle saamastaan kommentointikiellostä. Kantelija on katsonut tulleen syrjityksi mielipiteensä vuoksi, koska hänen kommenttinsa ei ole ollut asianomaisen lehden ”linjan mukainen”.

Valtuutetun toimiston tarkastaja on lähettänyt yhteydenottajalle sähköpostilla vastauksen 10.1.2018, jossa on viitattu hallintolain 53 b §:ään ja todettu, ettei asiakastyön seulontatiimissä tehdyn kokonaisharkinnan jälkeen ole katsottu olleen aihetta ryhtyä toimenpiteisiin.

SELVITYS JA LAUSUNTO

Yhdenvertaisuusvaltuutetulta on 20.3.2019 pyydetty kantelun tutkimiseksi antamaan selvitys- ja lausunto ja ottamaan muun muassa kantaa siihen, käsittelee se yksityistä toimintaa koskevia yhteydenottoja hallintokanteluina.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on 23.5.2019 päivätyssä lausunnossaan todennut yhteydenottojen käsittelystä yleisesti muun ohessa seuraavaa:

”Käsitellessään asiakkaiden yhteydenottoja valtuutettu toteuttaa perustuslain 21 §:n mukaista oikeutta oikeusturvaan ja siihen kuuluvaa oikeutta hyvään hallintoon. Valtuutettu soveltaa hallintolain 2 luvun mukaisia hyvän hallinnon takeita sekä 8 a luvun säännöksiä hallintokantelun käsittelystä lähtökohtaisesti kaikkien valtuutetuille tulevien yhteydenottojen kohdalla riippumatta siitä, onko asiassa yhteydenottajan vastapuolena yksityinen vai julkinen taho.

Valtuutetulle on lainsäädännössä annettu tehtävä puuttua syrjintään sekä julkisessa että yksityisessä toiminnassa. Perusoikeusmyönteisen laintulkinnan periaate tukee sitä, että valtuutetun tulisi lähtökohtaisesti arvioida kaikkia valvontatehtäviensä alaan tulleita ilmoituksia syrjinnästä yhdenmukaisten kriteerien mukaan. Ei ole olemassa hyväksyttäviä perusteita sille, että yksityisen toiminnan osalta valtuutetun tulisi soveltaa suppeampaa toimintatapaa suhteessa asiakkaiden oikeusturvan toteutumiseen kuin mihin valtuutetulla on velvollisuus käsiteltäessä julkista toimintaa koskevia kanteluita hallintolain 8 a luvun mukaisesti.”

Lausunnon mukaan valtuutettu toteaa yksittäisten yhteydenottojen liittyvän sen lain mukaiseen valvontatyöhön, joka on yksi valtuutetuille säädetyistä tehtävistä. Koska valtuutetulla on rajalliset resurssit ja yhteydenottojen määrä on kasvanut viime vuosina, se joutuu yhä tarkemmin arvioimaan, mihin yhteydenottoihin paneudutaan syvällisemmin, ja antaako yksittäinen yhteydenotto aihetta ryhtyä enempiin toimenpiteisiin. Muussa tapauksessa asioiden käsittelyajat pitenisivät merkittävästi eikä valtuutettu pystyisi hoitamaan muita sille osoitettuja tärkeitä tehtäviä asianmukaisesti.

Edelleen lausunnossa todetaan, että

”Valtuutettu on määrännyt, että asiakkaiden yhteydenotot käsitellään niin sanotussa seulonnamenettelyssä, jossa noudatetaan seuraavia periaatteita: 1) kaikki yhteydenotot arvioidaan myös oikeudellisesti; 2) yhteydenotot arvioidaan erityisesti asiakkaan oikeusturvan toetutumisen näkökulmasta; 3) kaikki yhteydenottajat saavat vastauksen, josta käy ilmi perusteltu syy valtuutetun toimiin asiassa; 4) valtuutettu arvioi perustellusta syystä asiaa uudelleen ja antaa tarpeen vaatiessa tarkempia perusteluita.”

Lausunnon mukaan yhteydenottojen kirjaamisen jälkeen syrjintää ja yhdenvertaisuutta koskevat yhteydenotot käsitellään seulonnessa:

”Mikäli seulonnessa katsotaan, että yhteydenottoa on syytä ryhtyä käsittelemään tarkemmin valtuutetun toimesta, asia vastuutetaan seulonnan jälkeen sille virkamiehelle, jonka vastuualueelle asia valtuutetun määräyksestä kuuluu.

Mikäli asiaa ei ole tarvetta käsitellä tarkemmin, asiakas saa perustellun vastauksen, miksi asiassa on päädytty kyseiseen lopputulokseen. Lisäksi vastaus sisältää usein neuvontaa ja ohjeita siitä, miten asiakas mahdollisesti muutoin voi halutessaan edetä. Vastaus lähetetään syrjintäasioissa pääsääntöisesti erityisasiantuntijan hyväksyttäväksi ennen lähettämistä. Periaatteellisesti tärkeissä tai muutoin yhteiskunnallisesti merkittävissä asioissa vastaus lähetetään paitsi erityisasiantuntijan myös valtuutetun itsensä hyväksyttäväksi ennen lähettämistä.”

Nyt kysymyksessä olevassa asiassa yhteydenottajalle on annettu niin sanottu priorisointivastaus, josta on todettu seuraavaa:

”Asiassa ei asiakkaan antamien tietojen perusteella ole syntynyt selvää olettaa syrjinnästä muun muassa siksi, että asiakas ei ole tuonut yksilöidymmin esille niitä mielipiteitä, joiden vuoksi hän on epäillyt tulleen syrjityksi.”

Lausunnon mukaan lehden kommentointiosion lisäksi asiakkaalla on ollut käytössään muitakin forumeita, joissa hän on voinut tuoda esiin mielipiteensä. Mielipiteet syrjintäperusteena ei ole myöskään kuulunut valtuutetun vuosittaiseen painopistealueeseen, eli asioihin, joihin valtuutettu kiinnittää erityistä huomiotaan. Vuonna 2019 valtuutetun painopistealueita ovat olleet muun muassa puuttuminen rasismiin ja vihapuheeseen, turvapaikanhakijoiden aseman edistäminen sekä esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen vammaisten henkilöiden osalta.

Lisäksi on arvioitu, että asiakkaalla on ollut oikeus ja valmius viedä asiansa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi.

Valtuutettu on todennut arvioineensa yhteydenottajan asiaa uudelleen oikeuskanslerille tehdyn kantelun johdosta. Valtuutettu on todennut olevan sinänsä valitettavaa, ettei Kansan Uutiset ole perustellut asiakkaalle, miksi hän on saanut kyseisen kommentointikiellon, mutta on kuitenkin päätenyt aiempaan johtopäätökseen, ettei yhteydenottajan asiaa ole perusteltua ryhtyä tarkemmin selvittämään.

Apulaisoikeuskansleri ei ole pyytänyt kantelijalta yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityksestä ja lausunnosta vastinetta. Selvitys ja lausunto (sekä liitteet 1 ja 2) on lähetetty kantelijan tiedoksi tämän päätöksen yhteydessä.

RATKAISU

Yhdenvertaisuusvaltuutettua koskevat säännökset

Yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain (1326/2014) 1 §:n mukaan yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän ehkäisemiseksi oikeusministeriön yhteydessä on yhdenvertaisuusvaltuutettu. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on toiminnassaan itsenäinen ja riippumaton.

Hallituksen esityksen (HE 19/2014 vp, s. 94) mukaan valtuutettu on ratkaisu- ja muussa toiminnassaan riippumaton muiden tahojen kuten viranomaisten tai eri intressiryhmien samoin kuin ratkaistavana olevan asian osapuolten vaikutuksesta. Tärkeää on, että valtuutettu on lain noudattamista valvovana viranomaisena toiminnassaan itsenäinen ja riippumaton.

Yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain 3 §:ssä säädetään valtuutetun tehtävistä seuraavaa:

Yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävänä on valvoa yhdenvertaisuuslain (1325/2014) noudattamista sen mukaan kuin sanotussa laissa säädetään sekä yleisesti edistää yhdenvertaisuuden toteutumista ja ehkäistä syrjintää. Lisäksi valtuutettu toimii kansallisena ihmiskaupparaporttina.

Tehtäviensä hoitamiseksi valtuutettu:

- 1) laatii ja teettää selvityksiä, julkaisee raportteja sekä tekee aloitteita;
- 2) antaa neuvoja ja lausuntoja;
- 3) edistää tiedotusta, kasvatusta ja koulutusta;
- 4) osallistuu eurooppalaiseen ja kansainväliseen yhteistyöhön;
- 5) seuraa toimialallaan Suomen kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden noudattamista ja kansallisen lainsäädännön toimivuutta;
- 6) seuraa ihmiskauppaan liittyviä ilmiöitä.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Lisäksi yhdenvertaisuusvaltuutettu hoitaa muualla lainsäädännössä valtuutetulle säädetyt tehtävät.

Hallituksen esityksen (HE 19/2014 vp, s. 94) mukaan yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävänä olisi yhdenvertaisuuslain valvontatehtävän lisäksi muutoinkin edistää yhdenvertaisuuden toteutumista ja ehkäistä syrjintää. Valtuutetun tehtävänä olisi edistää yhdenvertaisuutta sellaisillakin elämänalueilla, joiden osalta valtuutettu ei valvo yhdenvertaisuuslain noudattamista, esimerkiksi työelämässä. Valtuutetun toiminta olisi pääasiassa ohjaavaa ja neuvovaa. Lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla tehtävillä tarkoitetaan muun ohessa ulkomaalaislaissa tarkoitettuja tehtäviä.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 1 §:n mukaisesti lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävistä ja toimivallasta säädetään lain 19 §:n 1 momentissa seuraavaa:

Yhdenvertaisuusvaltuutettu voi tämän lain soveltamisalalla:

- 1) avustaa syrjinnän uhriksi joutuneita henkilöitä näiden tekemiä syrjintävalituksia tutkittaessa;
- 2) avustaa 5–7 §:ssä tarkoitettujen edistämistoimenpiteiden suunnittelussa;
- 3) antaa yleisiä suosituksia syrjinnän ehkäisemiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi
- 4) ryhtyä toimenpiteisiin sovinnon aikaansaamiseksi tämän lain noudattamista koskevassa asiassa.

Pykälän 2 momentin mukaan valtuutettu voi antaa yksittäistapauksessa perustellun kannanoton tämän lain vastaisen menettelyn ennaltaehkäisemiseksi taikka sellaisen jatkamisen tai uusimisen estämiseksi, jollei kyse ole työsuojeluviranomaisen valvontatoimivaltaan kuuluvasta asiasta taikka työ- tai virkaehtosopimuksen tulkinnasta.

Pykälän 3 momentissa viitataan yhdenvertaisuusvaltuutetun muihin yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetussa laissa säädettyihin yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjinnän ehkäisemiseen liittyviin tehtäviin.

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnössä (TyVM 11/2014 vp – HE 19/2014 vp, HE 111/2014 vp) on 19 §:n 2 momentista todettu, että valtuutetun valvontatoiminnassaan antamista ratkaisuista käytettäisiin selkeyden vuoksi nimitystä ”perusteltu kannanotto”, koska kysymyksessä on nimenomaan valtuutetun valvontatoimivaltansa nojalla käsittelemästä tapauksesta antamasta kannanotosta.

Hallituksen esityksen (HE 19/2014 vp, s. 85) mukaan nämä kannanotot (HE:ssä käytettiin ratkaisusta ilmaisua lausunto) voisivat pitää sisällään valtuutetun kannanottoja siitä, miten yksittäistapauksessa yhdenvertaisuuslakia tulisi tulkita ja soveltaa. Valtuutetun kannanottojen tarkoituksena on, että lainvastaiseen menettelyyn ei ryhdytä taikka että sellaista ei jatketa tai uusita. Valtuutettu voisi esimerkiksi kehottaa viranomaista, koulutuksen järjestäjää taikka tavaroiden tai palvelujen järjestäjää tekemään lain 15 §:ssä tarkoitettuja mukautuksia tai ryhtymään toimenpiteisiin 5-7 §:ssä tarkoitettujen suunnitelmien laatimiseksi. Nämä kannanotot eivät olisi oikeudellisesti sitovia vaan valtuutetun esittämiä näkemyksiä siitä, minkälaiset toimenpiteet olisivat asianomaisessa tapauksessa yhdenvertaisuuslain mukaisia.

Hallituksen esityksessä (HE 19/2014 vp) todetaan, että 19 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetut suositukset olisivat yleisluontoisia, ja niitä antamalla valtuutettu pyrkisi edistämään hyviä käytäntöjä lain soveltamisalalla. Valtuutettu voisi siten kiinnittää esimerkiksi viranomaisten ja työnantajien huomiota lain säännöksiin ja niiden tulkintaan samoin kuin havaitsemiinsa edistämistoimenpiteitä koskeviin hyviin käytäntöihin. Edelleen esityksessä todetaan, että suositukset eivät olisi oikeudellisesti sitovia.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston työjärjestyksen 2.5.2018 mukaan henkilökuntaan kuuluvat virkamiehet voivat valtuutetun antaman ohjauksen mukaisesti lähettää vastauksen, selvityspyynnön tai asian päättävän neuvonta- tai ohjauskirjeen valtuutetun puolesta. Silloin, kun vastaus sisältää lain soveltamista linjaavan kannanoton, siitä päättää kuitenkin yhdenvertaisuusvaltuutettu. Työjärjestyksessä ei ole määräksiä hallintokanteluiden käsittelystä.

Asiointia ja hallintokantelua koskevat säännökset

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasa-arvoisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 7 §:n (368/2014) 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkaalleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Jos asia ei kuulu viranomaisen toimivaltaan, sen on pyrittävä opastamaan asiakas toimivaltaiseen viranomaiseen.

Hallintolain 8 a luvussa (368/2014) säädetään hallintokantelusta. Hallintolain 53 a §:n 1 momentin mukaan viranomaisen, siihen palvelussuhteessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä voi jokainen tehdä hallintokantelun toimintaa valvovalle viranomaiselle. Hallintolain 53 b §:ssä säädetään hallintokantelun käsittelystä, lain 53 c §:ssä säädetään hallintokantelun johdosta annettavasta hallinnollisesta ohjauksesta ja lain 53 d §:ssä säädetään muutoksenhakukiellosta.

Hallintokantelun käsitettä ei ole määritelty lainsäädännössä. Hallintolain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan hallintokantelulla tarkoitetaan ylempälle viranomaiselle osoitettua ilmoitusta tai ilmiantoja virkatoimen virheellisyydestä taikka viranomaisen toimintaa koskevasta laiminlyönnistä.

Hallintokanteluiden tutkiminen on tärkeä osa viranomaistoiminnan valvontaa ja hallinnon oikeussuojajärjestelmää. Hallintokantelua voidaankin luonnehtia lähinnä hallinnon muutoksenhakujärjestelmää täydentäväksi oikeussuojakeinoksi, jolla on merkitystä erityisesti niissä tapauksissa, joissa säännönmukaisia muutoksenhakukeinoja ei ole käytettävissä.

Kantelu voidaan osoittaa mille tahansa virkamiehelle tai viranomaiselle, jonka toimivaltaan kantelun kohteena olevan virkamiehen, viranomaisen tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan toiminnan valvonta kuuluu. Hallintokantelu on viranomaisvalvonnan keino, jonka voi tehdä kaiken tyyppisestä viranomaistoiminnasta.

Hallintokantelun välitön kohde on tavallisesti se virkamies tai muu julkista hallintotehtävää hoitava henkilö, jonka toiminnasta asiassa kannellaan.

Hallintokanteluiden käsittely on vain yksi osa viranomaisten suorittamasta laillisuusvalvonnasta. Valvontaviranomaisilla valvonnan ja ohjauksen keinovalikoimaan kuuluvat kanteluiden käsittelyn lisäksi valvontaviranomaisesta riippuen esimerkiksi erilaisten muiden kuin kanteluiksi katsottavien ilmoitusten perusteella tapahtuva valvonta-asioiden käsittely ja oma-aloitteisten valvonta-asioiden käsittely sekä informaatio-ohjaus. (HE 50/2013 vp)

Yksityistä tahoja koskevan asian käsittely hallintokanteluna

Valtuutettu on todennut soveltavansa hallintolain 2 luvun mukaisia hyvän hallinnon takeita sekä 8 a luvun säännöksiä hallintokantelun käsittelystä lähtökohtaisesti kaikkien valtuutetuille tulevien yhteydenottojen kohdalla riippumatta siitä, onko asiassa yhteydenottajan vastapuolena yksityinen vai julkinen taho. Tämä lähtökohta ilmenee myös tutustumalla valtuutetun internet-sivuihin ja lisäksi valtuutetun kertomuksessa eduskunnalle (K 6/2018 vp) valtuutetun toimivaltaista kanteluiden käsittelijänä.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on lähettänyt oikeuskanslerinvirastoon nyt kysymyksessä olevan kanteluasian lisäksi esimerkkinä viisi asiakirjaa, joiden se katsoo olevan hallintokanteluratkaisuja yhteydenottoihin, jotka ovat koskeneet kuntaa, ministeriötä, yliopistoa, lentoyhtiötä ja Posti Oy:tä. Asioilla on oma diaarinumero.

Yhteydenottoihin annettujen vastausten otsikoista, sisällöstä taikka niitä koskevan asiakirjan muodosta ei ilmene, että kysymyksessä olisi nimenomaan ollut hallintokantelun käsittely ja hallintokanteluratkaisu muutoin kuin siten, että neljässä vastauksessa on mainittu sovellettuna lainkohtana hallintolain 53 b §, muttei kuitenkaan hallintolain 53 d §:ä. Yksi vastauksista puolestaan vaikuttaa olevan yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain 3 §:n mukainen lausunto.

Yhdenvertaisuuslaissa tai laissa yhdenvertaisuusvaltuutetusta ei ole säädetty siitä, että valtuutettu käsittelee yksityisiä tahoja koskevia yhteydenottoja hallintokanteluin, eikä myöskään näiden lakien esitöissä viitata hallintokanteluiden käsittelyyn hallintolain perusteella.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on viitannut siihen, että perusoikeusmyönteisen laintulkinnan periaate tukee sitä, että valtuutetun tulisi lähtökohtaisesti arvioida kaikkia valvontatehtäviensä alaan tulleita ilmoituksia syrjinnästä yhdenmukaisten kriteerien mukaan ja että ei ole olemassa hyväksyttäviä perusteita sille, että yksityisen toiminnan osalta valtuutetun tulisi soveltaa suppeampaa toimintatapaa suhteessa asiakkaiden oikeusturvan toteutumiseen kuin mihin valtuutetulla on velvollisuus käsiteltäessä julkista toimintaa koskevia kanteluita hallintolain 8 a luvun mukaisesti.

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Perustuslain 21 §:n ja 22 §:n nojalla jokaisella oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja julkisen vallan on turvattava tämän perusoikeuden toteutuminen. Yhdenvertaisuusvaltuutetun on turvattava tämän perusoikeuden toteutuminen lainmukaisen toimivaltansa ja tehtäviensä rajoissa ja niihin perustuen.

Hallintokantelun käsittelyssä on kysymys viranomaisen, siihen palvelussuhteessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisen menettelyn tai velvollisuuden täyttämättä jättämisen valvonnasta. Yhteydenotossa yhdenvertaisuusvaltuutettuun, jossa on ollut kyse yksityisen tahon eli tässä tapauksessa sanomalehden toiminnasta, ei ole voinut olla kysymys hallintokantelusta ja sen käsittelystä yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistossa.

Kun yhdenvertaisuusvaltuutettu yleisesti käsittelee toimivaltaansa ja tehtäviinsä kuuluvia asioita, menettelyyn sovelletaan hallintolakia. Nähdäkseni ainakin yksityisten tahojen toiminnasta tehtyjen yhteydenottojen käsittelyssä onkin oikeudelliselta luonteeltaan kysymys lähinnä yhteydenottoihin vastaamisesta hallintolain asiointia koskevien säännösten perusteella tai mahdollisesti yksittäistapauksissa valtuutetun yhdenvertaisuuslaissa säädettyyn erityiseen valvontatoimintaan perustuvan kannanoton käsittelystä.

Yksittäiseen yhteydenottoon annettu vastaus

Kantelun tarkoittamassa asiassa henkilö on ottanut valtuutettuun yhteyttä valtuutetun internet-sivuilta löytyvän syrjintää koskevan kantelulomakkeen avulla.

Valtuutetun toimiston tarkastaja on lähettänyt yhteydenottajalle sähköpostilla vastauksen, jossa on ilmoitettu kantelijalle yleisiä perusteluja sille, millaisia seikkoja se painottaa harkitessaan toimenpiteisiin ryhtymistä yhteydenottojen perusteella. Yksittäistapauksellista, nimenomaan asiakkaan asiaan liittyvää arviointia vastauksessa ei ole ollut.

Apulaisoikeuskanslerille antamassaan selvityksessä valtuutettu on tuonut esiin yksittäistapauksellista arviointia, jotka yhteydenottaja saa tämän päätöksen ohessa tiedokseen.

Valtuutettu on toiminnassaan itsenäinen ja riippumaton, ja sillä on tehtäviensä toteuttamiseksi itsenäistä ja varsin laajaa harkintavaltaa. Harkintavalta ei ole kuitenkaan täysin vapaata, vaan yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston on toiminnassaan noudatettava hallinnon oikeusperiaatteita.

Nähdäkseni selvityksessä esille tuoduin tavoin yhteydenottajalle annetussa vastauksessa olisi voitu viitata siihen, että hän ei ollut tuonut riittävän yksilöidysti esiin niitä mielipiteitä, joiden vuoksi hän on katsonut tulleen syrjityksi. Selvityksessään yhdenvertaisuusvaltuutettu on todennut, että asiakkaalla on ollut oikeus ja valmius viedä asiansa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi. Yhteydenottajaa ei ole kuitenkaan ohjattu kääntymään halutesaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan puoleen. Mielestäni yhteydenottajaa olisi voitu hallintolain mukaisesti opastaa asiassaan.

Lähtökohtaisesti yksittäisten yhteydenottojen käsittelyyn ei tulisi ehdottomasti vaikuttaa se, millaisia vuosittaisia painopistealueita valtuutetulla on lainmukaisessa valvontatoiminnassaan, yhdenvertaisuuden edistämistoiminnassaan ja syrjinnän ehkäisyssä, vaan hallinnossa asioivia tulisi kohdella hallinnon sisäisesti asetetuista painotuksista ja valvontatoimivallan itsenäisyydestä ja riippumattomuudesta huolimatta tasapuolisesti ja luottamuksen suojaa turvaten. Syrjityksi itsensä kokenut ei myöskään voi tietää, mihin asioihin valtuutettu on hallinnon sisäisesti päättänyt suunnata erityistä huomiotaan minäkin ajanjaksona.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän yhdenvertaisuusvaltuutetun huomiota edellä esittämäni.

Lähetän päätökseni tiedoksi myös oikeusministeriölle.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Pulkkinen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
POSTIOSOITE PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi